

6. Миронова О.І. Формування інформаційної компетентності студентів як умова ефективного здійснення інформаційної діяльності. Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка. № 17 (204). 2010. С. 43-48.
7. Тришина С.В. Информационная компетентность как педагогическая категория. (Интернет-журнал «Эйдос». 2005. 10 сент.) URL:<http://www.eidos.ru/journal/2005/0910-11.htm> (дата звернення: 5.09.2020).
8. Хуторской А.В. Ключевые компетенции как компонент личностно ориентированной парадигмы образования. Народное образование. 2003. №2. С.58-64.

*Юлія Шевченко
(Полтава, Україна)*

ПЛАНУВАННЯ ТА ОБЛАДНАННЯ НАВЧАЛЬНОГО КАБІNETУ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТЬ КОНСТРУЮВАННЯ

Планування навчальних приміщень має відповідати їх функціональному призначенню, характеру і режиму навчального процесу. Розміри та форма цих приміщень визначаються загальними розмірами і формою навчального обладнання та потребами учнів, які тут навчатимуться. Крім того, при плануванні навчальних приміщень зважають на можливості зорових і слухових комунікацій. Лінія, проведена від очей учня до точки, що спостерігається на класній дошці або на площині навчального посібника, повинна утворювати з фронтальною площиною кут не менше 45°, краще – 60-90°. Найкращим є природне освітлення; якщо воно штучне, то оптимально освітлювати кожне робоче місце [1].

Для забезпечення нормального обміну повітря в приміщенні передбачають вентиляцію (за потреби – технічними засобами). Меблі та інше обладнання розташовують так, щоб учитель міг вільно підійти до кожного із робочих місць учнів. При цьому необхідно обов'язково зважати на стан здоров'я школярів – вади зору, слуху, наявність хронічних захворювань (ревматизм, катар верхніх дихальних шляхів, функціональна ослабленість організму учнів після перенесених захворювань тощо).

*Матеріали Всеукраїнської студентської конференції
«Перспективи модернізації підготовки майбутніх фахівців технологічної, професійної та
культуроологічної освіти»*

Обов'язкова наявність у навчальному кабінеті необхідних інструкцій та запобіжних знаків для роботи з технічними засобами навчання з метою грамотної їх експлуатації та дотримання правил безпеки.

Робоче місце учня за всіма параметрами, зокрема забарвленням, має повністю відповідати віковим особливостям дитячого організму та естетичним нормам. Меблі та інші елементи обладнання робочого місця слід виготовляти з екологічно безпечних матеріалів. Їх необхідно розмістити згідно з ергономічними вимогами, які передбачають насамперед зручність для здійснення навчально-виховного процесу. Важливою складовою робочого місця учня є навчальне приміщення, яке за мікрокліматичними та естетичними властивостями повинне повністю відповідати функціональному призначенню.

При плануванні навчальних кабінетів необхідно дотримуватися певних вимог, адже від цього залежить ефективність навчального процесу та самопочуття учнів та викладача. Кабінет повинен бути окремою аудиторією у навчальному закладі, яка обладнана відповідно до мети і задач вивчення предмета. При оформленні кабінету враховується специфіка навчальної діяльності викладача та учнів, що визначені типом навчального закладу, його призначенням [2] (мал. 1).

Мал. 1. Приклад організації навчального середовища

*Матеріали Всеукраїнської студентської конференції
«Перспективи модернізації підготовки майбутніх фахівців технологічної, професійної та
культурологічної освіти»*

В ідеальному варіанті цей кабінет має підсобне приміщення, оскільки його наявність дозволяє викладачу професійного навчання зосередитись і набратись сил перед черговим уроком, зберігати наочні посібники, аудіо- та відеоматеріали.

Розташування кабінету в приміщенні навчального закладу не є принциповим питанням, але виправданим є розміщення поруч кабінетів навчальних дисциплін одного циклу. У кабінеті необхідно мати атрибути і матеріали національної символіки.

Навчальний кабінет з предмету «Основи конструювання» повинен мати необхідні матеріали для роботи учня з предмета професійно-теоретичної підготовки. Сюди належать: наявність технічних засобів навчання (лекала, масштабні лінійки, кутники, олівці ТМ і 2М і т.п.) наочність (наявність малюнків та плакатів, зразків деталей), методичне забезпечення навчального предмета (навчальні посібники).

Кабінет повинен відповідати санітарно-гігієнічним вимогам, бути просторим, теплим та затишним. Має добре освітлюватись та провітрюватись. Важливу роль відіграють меблі, якими обладнаний кабінет. Дуже добре, якщо це фабричний комплект, який включає в себе набір учнівських столів та стільців, столу викладача, меблеву стінку, розраховану для зберігання необхідних методичних матеріалів. Кабінет оснащується відповідними меблями і пристроями: для зберігання книжок, плакатів, альбомів використовуються секційні шафи-стелажі, для таблиць обладнуються спеціальні шафи-ящики, а для карт краще використовувати спеціальні картосховища. Обов'язкова наявність комплексу дидактичних матеріалів, типових завдань, тестів та інше, матеріалів для моніторингу якості навчання та навчально-виховного процесу, а також забезпеченість підручниками, роздавальним матеріалом згідно з чинними програмами для вищих навчальних закладів [3].

*Матеріали Всеукраїнської студентської конференції
«Перспективи модернізації підготовки майбутніх фахівців технологічної, професійної та
культурологічної освіти»*

Парти та стільці у жодному разі не прикріплюються до підлоги, тому що це не дасть можливість викладачу мобільно розташувати учнівські парти відповідно до виду уроку, а також заважає якісному прибиранню кабінету. На видному місці доцільно розмістити розклад роботи навчального кабінету за обов'язковою програмою, факультативних занять консультацій, правил техніки безпеки, санітарно-гігієнічних норм у навчальному кабінеті.

Навчальний кабінет повинен бути постійно діючим (швидко відображати видатні події у світі, країні, місті). У кабінеті влаштовуються тимчасові та постійні експозиції посібників, книг, зразків робіт тощо. Тимчасово експонуються матеріали, необхідні для вивчення окремих тем і розділів програми. Посібники, виготовлені учнями, поради з підготовки до тематичних робіт, олімпіад, конкурсів, рефератів тощо.

З фізіологічної точки зору правильно організоване робоче місце викладача – це найкраща можливість використовувати свої фізичні дані під час роботи без перевантаження. З психологічної точки зору науково організоване робоче місце – це один із факторів зовнішнього середовища, який створює позитив під час роботи, підвищує настрій і працездатність. З педагогічної точки зору правильно організоване робоче місце за будь-яких рівних умов, є фактором виховання і розвитку. З точки зору економіки праці оптимальна організація робочого місця майбутнього кваліфікованого робітника за професією кравець забезпечує ефективне використання не тільки робочого часу, а й сил і коштів.

У навчальних кабінетах робочі місця учнів індивідуального і колективного користування та робоче місце викладача обладнуються відповідно до вимог ергономіки [4].

Робоче місце викладача професійного навчання розміщується на підвищенні розміром (орієнтовно) 3600 x 2000 x 200 мм, яке оснащується столом з місцем для технічних засобів навчання, класною дошкою, В

*Матеріали Всеукраїнської студентської конференції
«Перспективи модернізації підготовки майбутніх фахівців технологічної, професійної та
культуроологічної освіти»*

ідеальному варіанті стіл викладача обладнується пультом управління, який дозволяє викладачеві, не покидаючи свого робочого місця, вмикати й вимикати світло в класі, відкривати й закривати штори, за допомогою дистанційного приладу керувати роботою хоча б частини теле- і відеоапаратури (мал. 2).

Мал. 2. Робоче місце викладача у навчальному кабінеті з основ конструювання

Для зручності під час роботи на столі викладача необхідно мати:

- розклад дзвінків уроків;
- розклад зайнятості кабінету;
- розклад зайнятості кабінету в позаурочний час та під час канікул;
- папку з інструкціями щодо охорони праці.

Найважливішим джерелом навчальної інформації в кабінеті залишається класна дошка. Вона розміщується перед учнівськими столами на стіні таким чином, щоб світло падало зліва. Дошка повинна мати панель, яка б закривала раніше написаний викладачем текст, а також кріплення для демонстрацій таблиць, карт, картин. Над дошкою кріпиться екран, що вільно згортається. Доцільна наявність пристінних і вбудованих шаф для зберігання незавершених робіт учнів, інструментів, дидактичного матеріалу тощо. В

*Матеріали Всеукраїнської студентської конференції
«Перспективи модернізації підготовки майбутніх фахівців технологічної, професійної та
культуроологічної освіти»*

спеціальному місці розташовують урну для сміття та інвентар для прибирання приміщення.

Відповідно до педагогічного принципу обладнання та інвентар за характеристиками та розташуванням мають сприяти проведенню навчально-виховного процесу. Гігієнічний принцип передбачає відповідність основних параметрів меблів, навчального обладнання та інструментів анатомо-фізіологічним можливостям учнів. Меблі повинні бути портативними, міцними, водостійкими, з малою теплопровідністю матеріалу. Світлі тони забарвлення, приємні, вишукані форми меблів, обладнання та інструментів забезпечать психологічний та естетичний принцип організації освітнього середовища.

ЛІТЕРАТУРА

1. ГОСТ 12.2.032-78 ССБТ. Рабочее место при выполнении работ сидя. Общие эргономические требования.
2. Національна доктрина розвитку освіти України у XXI столітті. / Міністерство освіти і науки України. Академія педагогічних наук. – К.: Шкільний світ, 2001. – С. 17-19.
3. Нікітіна І. П. Паспорт навчального кабінету (Серія «Робочий зошит педагога») / І. П. Нікітіна, Ю.О. Нікітін, О.В. Галегова. – Х.: Вид. група «Основа», 2009. – 192 с.
4. Карапузова Н.Д. Основи педагогічної ергономіки / Н.Д. Карапузова.

*Анастасія Дубровіна
(Кропивницький,, Україна)*

ПІДБІР ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ОСНОВ КОНСТРУЮВАННЯ ОДЯГУ

Успішний процес навчального пізнання є в кінцевому рахунку результатом глибинної роботи пам'яті, уваги, мислення, емоційно-вольової сфери учня. Завдання викладача – організувати пізнавальну діяльність учнів таким чином, аби їм були забезпечені умови для кращого сприйняття, розуміння, запам'ятовування навчального матеріалу. При цьому викладач-

*Матеріали Всеукраїнської студентської конференції
«Перспективи модернізації підготовки майбутніх фахівців технологічної, професійної та
культурологічної освіти»*